

UN STUDIU CRITIC COMPLEX ÎN DOMENIUL TAXONOMIEI

Membriu corespondent al AȘM **Tudor COZARI**

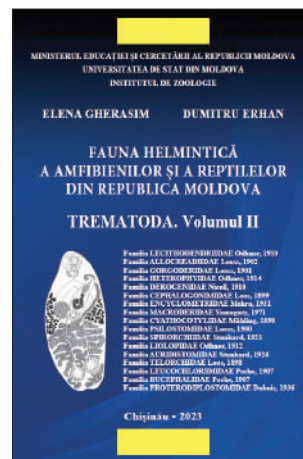
E-mail: cozaritudor@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4875-463X>

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Lucrarea *Fauna helmintică a amfibienilor și a reptilelor din Republica Moldova. Trematoda. Volumul II* este întocmită în baza unui studiu critic al publicațiilor de specialitate în domeniu atât din țară, cât și din străinătate, a cunoștințelor teoretice și aplicative ale autorilor – doctor în științe biologice, cercetător științific coordonator Elena Gherasim și doctor habilitat în științe biologice, profesor cercetător Dumitru Erhan, membru de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, România, fiind realizată în cadrul Laboratorului de Parazitologie și Helminnologie al Institutului de Zoologie, USM, precum și în cadrul proiectului de postdoctorat.

Lucrarea cuprinde două capitole distincte. În primul capitol, „**Taxonomia clasei trematoda**”, autorii prezintă încadrarea taxonomică a trematodelor de la amfibieni și reptile, dar specifice și păsărilor, mamiferelor, inclusiv omului, întrunind **17 familii** (LECITHODENDRIIDAE Odhner, 1910; ALLOCREADIIDAE Looss, 1902; GORGODERIDAE Looss, 1901; HETEROPHYIDAE Odhner, 1914; DEROGENIDAE Nicoll, 1910; CEPHALOGONIMIDAE Loos, 1899; ENCYCLOMETRIDAE Mehra, 1931; MACRODERIDAE (Goodman, 1952) Yamaguti, 1971; CYATHOCOTYLIDAE Mühling, 1898; PSILOSTOMATIDAE Odhner, 1913; SPIRORCHIDAE Stunkard, 1921; LILOPIDAE Odhner, 1912; AURIDISTOMATIDAE Stunkard, 1924; TELORCHIDAE Loos, 1898; LEUCOCHLORIDIIDAE Dollfus, 1934; BUCEPHALIDAE Poche, 1907; PROTERODIPILOSTOMIDAE Dubois, 1936), **17 subfamilii** (Lecithodendriinae Looss, 1902; Prosthodendriinae Yamaguti, 1958; Pleurogeaetinae Looss, 1899; Allocreadiidae Looss, 1902; Euryhelminae Morosov, 1952; Cyathocotylineae Mühling, 1898; Prohemistominae Lutz, 1935; Prosostephaninae Szidat, 1936; Szidatiinae Dubois, 1938; Telorchinae Loos, 1898; Prohemistomatinae Luntz, 1935; Prohemistomatinae Luntz, 1935; Bucephalinae Poche, 1907; Ophiidiplostominae Dubois, 1936; Proterodiplostominae Dubois, 1936; Proalarioidinae Sudarikov, 1960; Halipeginae Poche, 1926), **59 de genuri**

Elena GHERASIM, Dumitru ERHAN. *Fauna helmintică a amfibienilor și a reptilelor din Republica Moldova. Trematoda. Volumul II*. Chișinău: F.E.-P. Tipografia Centrală, 2023. 451 p.

(*Lecithodendrium* Loos, 1896; *Prosthodendrium* Dollfus, 1931; *Brandesia* Stossieh, 1899; *Pleurogenes* Loos, 1896; *Pleurogenoides* Travassos, 1921; *Prosotocus* Loos, 1899; *Leurosoma* Ozaki, 1932; *Gorgodera* Loos, 1899; *Gorgoderina* Loos, 1902; *Euryhelms* Poche, 1925; *Cephalogonimus* Poirier, 1886; *Encyclometra* Baylis et Cannon, 1922; *Cyathocotyle* Mühling, 1896; *Holostephanus* Szidat, 1936; *Mesostephanoides* Dubois, 1951; *Mesostephanus* Lutz, 1935; *Serpentostephanus* Sudarikov, 1961; *Gogatea* Lutz, 1935; *Neogogatea* Chandler & Rausch, 1947; *Szidatia* Dubois, 1938; *Psilochasmus* Luhe, 1909; *Spirhpalum* Mehra, 1933; *Unicaecum* Stunkard, 1925; *Neospirorchis* Price, 1934; *Shobanatrema* Simha & Chattopadhyaya, 1980; *Uterotrema* Platt & Pichelin, 1994; *Vasotrema* Stunkard, 1928; *Enterohaematotrema* Mehra, 1940; *Cardiotrema* Dwivedi, 1967; *Hapalorhynchus* Stunkard, 1922; *Neocaballerotrema* Simha, 1977; *Cheloneotrema* Simha & Chattopadhyaya, 1980; *Amphiorchis* Price, 1934; *Satyanarayanotrema* Simha & Chattopadhyaya, 1980; *Hapalotrema* Loos, 1899; *Carettacola* Manter & Larson, 1950; *Monticellius* Mehra, 1939; *Learedius* Price, 1934; *Spirorchis* MacCallum, 1919; *Plasmiorchis*

Mehra, 1934; *Liolope* Cohn, 1902; *Helicotrema* Odhner, 1912; *Dracovermis* Brooks & Overstreet, 1978; *Harmotrema* Nicoll, 1914; *Patagium* Heymann, 1905; *Telorchis* Luhe, 1899; *Leucochloridium* Carus, 1835; *Paracoenogonimus* Katsurada, 1914; *Macrodera* Looss, 1899; *Paracoenogonimus* Katsurada, 1914; *Bucephalus* Baer, 1827; *Heterodiplostomum* Dubois, 1936; *Ophiodiplostomum* Dubois, 1936; *Proalarioides* Yamaguti, 1933; *Genarchopsis* Ozaki, 1925; *Halipegus* Looss, 1899; *Dollfuscella* Vercammen-Grandjean, 1960; *Vitellotrema* Guberlet, 1928; *Deropegus* McCauley & Pratt, 1961) și **81 de specii**.

În capitolul doi, „**Mecanismul de formare și menținere a relațiilor în sistemul gazdă-parazit**”, sunt reflectate principalele aspecte ecologice și parazitologice referitoare la majorarea populației de paraziți, caracteristica sistemului gazdă-parazit, prolificitatea paraziților, dispersia paraziților, căutarea și pătrunderea paraziților în gazdă folosind vectorii, sincronizarea ciclurilor de viață a gazdei și a paraziților, apariția sistemului gazdă-parazit, specificitatea paraziților și manifestarea ei, distribuția paraziților în sistemul gazdă-parazit, tipuri de sisteme gazdă-parazit, distribuția paraziților în populația gazdă în funcție de vârsta acesteia, distribuția paraziților în funcție de etologia gazdei, distribuția paraziților în funcție de genul gazdei, distribuția paraziților în populația gazdă, precum și caracteristica habitatelor în funcție de structura faunei parazitare.

După câteva reflecții introductive asupra diversității faunei helmintice a amfibienilor și a reptilelor din Republica Moldova, autorii lucrării prezintă informații despre rezultatele cercetărilor proprii și recurg la o analiză profundă a literaturii de specialitate, în care au demonstrat prin argumente rolul și importanța acestei

faune în formarea și menținerea focarelor de agenți parazitari comuni animalelor domestice, sălbatice, de companie și om.

Fluxul cunoașterii temelor abordate cuprinde în cvasitotalitate ceea ce în prezent este inovativ. Taxonomia, la nivel mondial, a evoluat datorită rezultatelor științifice obținute în ultimele decenii. Alături de alte publicații, care abordează problema taxonomiei faunei helmintice a amfibienilor și a reptilelor, reieșind atât din cerințele și exigențele profesionale, cât și din multitudinea și diversitatea informațiilor expuse în diferite lucrări, conchid firesc și logic că se impunea imperios necesitatea apariției lucrărilor monografice despre această importantă și actuală direcție de cercetare.

Consider că lucrarea în cauză, *Fauna helmintică a amfibienilor și a reptilelor din Republica Moldova. Trematoda. Volumul II*, reprezintă o operă științifică valoroasă, în care sunt concentrate firesc datele clasice cu noutățile de „ultimă oră”, care conduce, în final, la completările și regândirile în dezvoltarea cercetărilor respective. Stilul redactării este concis și clar, conține o terminologie științifică și construcții frazeologice academice, care corespund celor mai înalte exigențe. Conținutul monografiei se bazează pe un impresionant material bibliografic de actualitate – surse naționale și internaționale (cca 500 de lucrări științifice) la care au fost făcute referințe în text.

Așadar, monografia de față este o lucrare amplă, cu un conținut științific avansat, fiind destinată cercetătorilor științifici, cadrelor didactice, specialiștilor (licențiați), precum și studenților, masteranzilor, doctoranzilor de la facultățile de medicină veterinară, biologie, ecologie.